De finantiëele toestand.

—

De aanspraak van den minister van Finantiën in de Tweede Kamer gehouden, ter gelegenheid van het overleggen der staatsbegrooting, geeft ten aanzien van den finantiëelen toestand des rijks, een zeer gunstig verslag. Het te-kort dat verleden jaar bij de aanbieding der begrooting nog ƒ 3,720,092.71^{5} bedroeg, was op 1o. januarij jl. teruggebragt tot ƒ 1,086,445.09^{5}. Dit overschot zal, zonder tot eenige bijzondere hulpmiddelen de toevlugt te nemen, door de uitkomst van het loopende dienstjaar, naar men zich op goede gronden voorstellen mag, geheel gedekt kunnen worden, althans zoo de uitkomst aan de gegronde verwachting voldoet. De *gegrondheid* van dergelijke verwachting wordt betoogd uit de bevredigende uitkomst van de opbrengst der belastingen. Over de eerste negen maanden van het dienstjaar bedroeg de ontvangst ƒ 40,213,352.92^{5}, terwijl de raming der opbrengst over dat tijdperk slechts was geweest ƒ 39,852,654.51. Die uitkomst doet met reden voorzien, dat de opbrengst van het geheele dienstjaar de raming overtreffen zal; want het is bekend, dat sommige middelen in de laatste maanden van het jaar veel meer opbrengen dan in de eerste; tot hiertoe deed zich dan ook zeer zelden het geval voor, dat de raming reeds op 1 october bereikt was. De negen eerste maanden van 1850 geven eene meerdere opbrengst boven de negen eerste maanden van 1849 aan van ƒ 1,038,298.69.

Eene tweede oorzaak van dezen gunstigen toestand van zaken is de aanzienlijk meerdere opbrengst van het koloniaal batig slot. De opbrengst was ƒ 5,893,333.33 hooger dan de raming geweest was.

Eene derde oorzaak, was: »het standvastig doorgezet stelsel van bezuiniging op de staatsdienst. Op de uitgaven, zoo als die bij de wetten van 9 augustus 1847 (*Staatsblad* No. 41—55) en bij onderscheidene opvolgende voor het dienstjaar 1849 waren toegestaan, ten gezamenlijke bedrage van ƒ 72,349,564.06^{5}, is eene som van ƒ 1,986,039.89^{5} bespaard geworden."

De zekere trots waarmede de minister deze besparing van ongeveer twee millioen vermeldt, is zeker wel verschoonlijk. Hoewel spaarzaam omgaan met de penningen der natie minder *verdienste* dan *pligt* is, is echter het feit zelf, dat men zeggen kan: ik gaf twee millioen minder uit, dan ik meende noodig te hebben," altijd eene loffelijke getuigenis, die eene regering van zich zelve aflegt.

Deze besparing is als volgt over de hoofdstukken der begrooting verdeeld:

I. (*Huis des Konings*) ƒ 354,435.49.
II. (*Hooge Collegiën van Staat en Kabinet des Konings*) ƒ 104,788.81^{5}.
III. (*Buitenl. Zaken*) ƒ 16,779.35^{5}.
IV. (*Justitie*) ƒ 249,239.00.
V. (*Binnenl. Zaken*) ƒ 400,898.77^{5}.
VI. (*Hervormde en andere Eerediensten*) ƒ 236.52.
VII. (*Roomsch-Katholijke Eeredienst*) ƒ 3183.08^{5}.
VIII. (*Marine*) ƒ 151,130.05^{5}.
IX A. (*Nationale Schuld*) ƒ 1409 66.
IX B. (*Departement van Finantiën*) ƒ 182,542.71^{5}.
X. (*Oorlog*) ƒ 962,255.66.
XI. (*Koloniën*) ƒ 7918.44.

Te zamen ƒ 2,384,817.57^{5}, waarvan ƒ 398,777.68 volgens de voor 1849 nog geldende bepalingen, is gebezigd moeten worden tot bestrijding van uitgaven op het XIIde hoofdstuk der begrooting aan te wijzen, na aftrek waarvan het bovenvermelde cijfer van ƒ 1,986,039.89^{5} als overschot blijft.

Bij de raming voor 1851 vinden wij verminderingen op de hoofdstukken II (*Hooge Collegiën enz.*), III (*Buitenlandsche Zaken*), IV (*Justitie*), IX A (*Nationale Schuld*) en X (*Oorlog*). Op de onderdeelen van het departement van Finantiën is voor 1851 minder aangevraagd ƒ 179,117.00; voor Binnenlandsche Zaken ruim ƒ 80,000. In vergelijking met de werkelijke uitgaven voor 1849 is de vermindering voor Binnenlandsche Zaken ruim ƒ 86,000; voor Finantiën ƒ 107,640.76.

Het *gezamenlijk cijfer* der begrooting bedraagt ƒ 69,808,778.65. Blijkens den recapitulativen en vergelijkenden staat, overtreft deze raming die van het loopende jaar alzoo met ƒ 200,667.88 en dat der werkelijke uitgaven voor 1849 met ƒ 423,134.82. Deze vermeerdering komt ten laste van de departementen van *Binnenlandsche Zaken* en van *Finantiën*. Bij *Binnenlandsche Zaken* wegens »volstrekte noodzakelijkheid om voorzieningen te treffen ten behoeve van verschillende waterstaatswerken, bepaaldelijk die welke hoog noodig zijn tot verbetering der rivieren;" bij dat van *Finantiën*: »ten deele wegens de nieuwe wet op het postwezen, welker rigtige uitvoering ook voor het volgend jaar eene hoogere uitgave vordert; ten deele om te voldoen aan den wensch, zoo dikwijls geuit, om de kantoorleges aan de onderscheidene bureaux der in- en uitgaande regten en accijnsen geheven wordende, af te schaffen; de vervulling van welken wensch noodzakelijk nieuwe uitgaven na zich sleept."

Voor het oogenblik meenen wij ons tot dit overzigt te moeten bepalen. De begrooting is nog niet volledig bekend gemaakt en uit de nadere toelichting kan eerst met grond een oordeel over het geheel der voorgedragene raming worden geveld. Zooveel is zeker, dat de regering thans meer dan vroeger finantiëele bezwaren zoekt te vereffenen, niet door *verhooging van opbrengst*, maar door *vermindering van uitgaven*. Men kan hieruit leeren, hoe verkeerd het is, wanneer men, terstond zoodra zich een te-kort openbaart, tot de uiterste middelen van buitengewone belasting enz. de toevlugt neemt. Men ziet thans hoe juist het inzigt van hen was, die zich door het alarm bij het te-kort van 1848 niet lieten verbijsteren en niet terstond gereed waren, de handen in den zak der belastingpligtigen te steken, om hetgeen te kort kwam aan te vullen. Moge deze nieuwe theorie van finantiëele huishouding niet eene voorbijgaande verschijning, maar een blijvend feit zijn. Het is een oud axioma van het burger-huishouden, *dat hetgeen uitgespaard wordt het eerst gewonnen wordt*, en in de staats-huishouding is het niet anders. Het is niet meer dan regtvaardig, te erkennen, dat sinds de laatste jaren deze regel die van onzen tegenwoordigen minister van Finantiën is geweest. Er is geen minister die tot nu toe meer en meer aanhoudend vereenvoudigd heeft, dan de heer VAN BOSSE. Elk die geregeld de veranderingen bij het departement van Finantiën en de onder dat departement behoorende takken heeft bijgehouden, heeft kunnen zien, hoe aanzienlijk deze administratie door inkrimping, opheffing en zamensmelting tot eenen meer normalen staat is teruggebragt. Wij zijn geene bewonderaars van al hetgeen van het departement van Finantiën uitgaat; wij beschouwen met name de regeling der brievenposterij als eene op onjuiste gronden rustende organisatie; wij zijn overtuigd dat ook nog thans de fiscaliteit en het productief maken der belastingen, veel te ongestoord zijnen gang gaat — maar wij erkennen dat, zoo één onzer ministers zich beroepen kan op voortdurende en krachtdadige vereenvoudiging en bezuiniging, het de minister van Finantiën is.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 19 *oct.* Handelsbrieven uit Maagdeburg berigten, dat bij voortduring eene groote oneenigheid bestaat tusschen de commissarissen ter regeling van de scheepvaart op de Elbe. Ten einde deze laatste te bevorderen, werd door Pruisen het voorstel gedaan de tollen op dezen stroom geheven wordende, voor de helft te verminderen. Deze voor het handelsverkeer zoo gewigtige maatregel, wel verre van bij de overige oeverstaten ondersteuning te vinden, heeft eenen zoo hevigen weêrstand ontmoet, dat alle hoop verdwijnt denzelven verwezenlijkt te zien.

— Naar wij vernemen, zal Zwitserland in ruime mate bij de groote tentoonstelling te Londen vertegenwoordigd zijn. Het getal fabriekanten, die daaraan deel zullen nemen, bedraagt 350, waarvan 40 zijdefabriekanten uit Zurich; 25 fabriekanten van zijden linten uit Bazel en Aargau; 30 mesfabrieken; 12 fabriekanten in gewerkt stroo; 25 fabriekanten van geborduurde goederen; 40 fabriekanten in wollen en katoenen manufacturen uit Zurich, St. Gallen, Glarus en Aargau, wijders vele fabriekanten in byouteriën, houtwaren, enz.

Frankfort, 20 *oct.* Een half-officiëel artikel in de *Münchener Ztg.* verklaart het voor eene hatelijke verdenking van de regeringen, die geroepen zouden kunnen worden om den wettelijken toestand van zaken in Keurhessen feitelijk te herstellen, dat de troepen, die in Keurhessen zouden binnenrukken, alleen daartoe bestemd waren, om het bestuur van *Hassenpflug* in Keurhessen te ondersteunen en de Keurhessische staatsregeling omver te werpen, enz; de bondsvergadering te Frankfort moet daaraan evenmin denken, als eene der bondsregeringen, om ten behoeve van dezen of genen minister troepen te doen oprukken. Niet het omverwerpen der Keurhessische staatsregeling, maar juist het behoud derzelve en de verdediging van hare aanrandingen, van welke zijde deze ook komen, is het doel dat zich de bondsvergadering stelt.

— Nog in den loop dezer week zullen de Beijersche troepen aan de grenzen van Keurhessen hunne aangewezene standplaatsen innemen. Men wil zelfs weten, dat zij het Keurvorstendom zullen binnenrukken; dit zal zelfs op verlangen van den Keurvorst in het laatst dezer maand plaats hebben. Aan de officieren van het Keurhessische leger zal een termijn worden gesteld, om zich te verklaren of zij volhouden bij hun besluit, om aan de bevelen van den minister van Oorlog en den opperbevelhebber niet te gehoorzamen. Men verwacht niet, dat Pruisen maatregelen zal nemen tegen het oprukken der Beijersche troepen, die op uitnoodiging van den Keurvorst dit als bonds-hulptroepen doen.

Berlijn, 20 *oct.* De Keurvorst van Hessen heeft in zijn door den heer *Dörnborg* aan den [illegible] Pruisen overgebragten brief, zijne [illegible] te kennen gegeven over de bijeen[illegible] troepen en daarmede in verband [illegible] van Pruisen, [illegible] zich in [illegible] van Keurhessen te mengen; tevens [illegible] Keurvorst te kennen gegeven, dat, indien de tusschenkomst van eene vreemde mogendheid tot herstel zijns gezags noodig ware, hij liever had dat Pruisen zich daarmede belastte dan Oostenrijk.

— Tot den 18den october waren door de cholera aangetast 1035 personen, waarvan zijn 408 hersteld, 674 gestorven, in behandeling gebleven 73.

BELGIE.

Brussel, 21 *oct.* Het gebrek aan berigten uit Frankrijk, dat sinds drie of vier dagen bestond, is heden nog grooter dan vroeger, tengevolge van den zondag. Er heeft niet het minste verschijnsel in de politiek plaats gehad en het eenige wat wij hebben op te teekenen, is de bepaalde oppositie, tegen de verlenging van het gezag van den heer *Lodewijk Napoleon Bonaparte*, welke definitief is aangenomen door de nuance der conservatieve partij die de *Ordre* tot orgaan heeft, als mede door de geheele legitimistische drukpers zonder eenige uitzondering, van de *Union* tot de *Gazette de France*.

Men weet dat er tot nu toe twijfel bestond omtrent het besluit, dat de fractie dezer partij, welke door het eerste dezer dagbladen vertegenwoordigd wordt, zoude nemen. Men verzekerde zelfs dat zij tot de verlenging van het gezag overhelde. Minder wel ligt, uit de artikels van de *Union*, dan wel uit de zeer bepaalde verklaringen van de *Opinion publique*, die niet worden tegengesproken, volgt, dat die uitlegging van de gevoelens der legitimisten, die zich onder de banier van den heer *Berryer* geschaard hadden, onjuist was. »De geheele regterzijde" zegt de *Opinion publique* »is formeel tegen eene verlen»ging waarvoor zij, noch voor langen, noch voor kor»ten tijd, zal stemmen, daar zij ten stelligste en dit »wel ten beste van het land, besloten heeft, het wet»tig gezag van den heer *Lodewijk Bonaparte* niet »te verlengen." Op eene andere plaats voegt dit blad er bij, na een artikel van de *Union* te hebben aangehaald: »Het komt ons voor dat de zin van het ar»tikel in de *Union* voorkomende, duidelijk genoeg »is, om allen twijfel weg te nemen aangaande de »eenstemmigheid die bij de regterzijde bestaat, om»trent de quaestie der verlenging van het gezag."

Uit dit alles kan men opmaken, dat zoo er te Parijs thans eene onverschilligheid in de politiek heerscht, die niet van langen duur zal zijn, en dat de discussiën der Vergadering die binnen drie weken weder bijeenkomt, den publieken geest wel weder levendig zullen maken.

De meeste dagbladen behelzen eene breve van den Paus, gerigt aan den aartsbisschop van Verceil, betreffende het bestaande geschil tusschen den H. Stoel en het hof van Turijn. Die breve, welke gedagteekend is van den 6den september, behelst niet alleen niets nieuws, maar verliest thans zelfs bijna alle belangrijkheid, omdat zij gegeven is voor de uitzetting der bisschoppen van Turijn en Cagliari, en dus veel vroeger dan het vertrek van den heer *Pinelli* uit Rome. Nu hebben die verschillende feiten het geschil nog verergerd en eene schikking, die zelfs uit de thans openbaar gemaakte breve van 6 september, niet te verwachten was, mogt moeijelijker gemaakt.

De *Cattolico* van Rome meldt dat mgr. *Marongui*, de uit Cagliari uitgezette aartsbisschop, te Rome aangekomen en door den Paus ten gehoore ontvangen is.

De heer *Pinelli* is den 15den october van Rome te Turijn aangekomen.

Het gerucht is in omloop geweest dat de opening van het parlement tot den 15den of 20sten november was uitgesteld. De *Risorgimento* verklaart dit berigt voor geheel ongegrond. De *Gazette de Gênes* verzekert dat eene vereeniging van afgevaardigden der linkerzijde onlangs beraadslaagd heeft over de verkiezing van den nieuwen President en besloten heeft eenen ministeriëelen kandidaat te zullen aannemen. Men spreekt van den heer *Buoncompagni*.

— Men leest in het *Journal des Débats*:

»Wij hebben mededeeling ontvangen van een vrij merkwaardig stuk; het is het verslag der operatiën der crediet-instellingen van het Russische keizerrijk gedurende het jaar 1849. In de jaarlijksche zitting van 10 augustus jl. waarin de bestuurders dier inrigtingen bijeenkomen, heeft de minister van Financiën een volledig overzigt gegeven van den finantiëelen toestand.

»De eerste indruk dien de lezing van dat stuk maakt, is dat het een gunstig denkbeeld geeft van de pogingen door het Russische gouvernement in het werk gesteld om de crediet-instellingen in zijne staten te vermenigvuldigen, het crediet te specialiseren, het onder allerlei vormen voor alle soort van zaken en aan alle klassen zijner onderdanen, naar gelang van hunne maatschappelijke positie, hunne nijverheid, of ieders bijzondere behoefte, te verleenen. Daarentegen, — wanneer men bedenkt dat het Russische rijk tegenwoordig wel bijna 60 millioen inwoners heeft, dat het eene ontzaggelijke uitgestrektheid beslaat over het vaste land, dat het bijna door alle beschaafde landen begrensd wordt, dat het naar China gelegen is, dat zijne hoofdstad niet verder dan acht dagreizen van Parijs en Londen gelegen is, — dan kan het niet missen of men moet de opmerking maken, dat voor een staat die zulk eene belangrijke rol in de wereld vervult, die zich daar in zoo groot aanzien voordoet, de verkregene uitkomsten tot nog toe slechts eene ontwikkeling van nijverheid en koophandel aanwijzen, die op veel lageren trap staat dan men geneigd zoude zijn hetzelve toe te schrijven. . . .

. De voornaamste crediet-operatiën, gedurende de dienst van 1849, hebben bestaan: 1o. In de magtiging tot uitgifte, ten behoeve der onkosten van het leger, dat den veldtogt in Hongarije onder den maarschalk *Paskewitsch* gemaakt heeft, van zeven seriën schatkist-billetten, elk van 3 millioen zilverroebels (nagenoeg $5\frac{1}{4}$ millioen guldens); er zijn er echter slechts vier (voor ongeveer 25 millioen guldens) uitgegeven;

2o. in de leening gesloten te Londen door tusschenkomst van het huis *Stieglitz*, te St. Petersburg, en *Baring* te Londen, van 5,500,000 £ (*f* 66,000,000) tegen $4\frac{1}{2}$ proc., dragende het hooge cijfer van 2 proc. amortisatie per jaar;

3o. in de wederopening van den uitvoer van klinkende munt, die sedert 1848 verboden was.

De snelheid waarmede de tweede dezer operatiën, de te Londen geslotene leening, gevolgd is op het einde van den veldtogt in Hongarije, heeft eene nuttige les aan Europa gegeven. Zoo als reeds in 1828 en 1829 de veldtogten naar den Donau en den Balkan bewezen hadden, heeft die spoed het nu weder aangetoond, hoe weinig overvloedig het Russische gouvernement voorzien is van hetgeen men met regt de zenuw van den oorlog heeft genoemd, en hoe moeijelijk het hem zou vallen, niettegenstaande zijne ontzaggelijke militaire hulpmiddelen in manschappen, paarden, materiëel, eenen langdurigen strijd vol te houden, zonder den bijstand van vreemde kapitalisten. Het feit springt zoo in het oog, en moest zoo gemakkelijk in Europa begrepen en uitgelegd worden, dat men gelooven moet, dat de Russische regering alleen uit dringende noodzakelijkheid tot het beproeven dier leening is overgegaan. Het was voor zijne eigenliefde eene zware taak, tot zulk eene bekentenis te komen, en, uit een ander oogpunt, uit dat der politiek beschouwd, zal die bekentenis gewis diegenen van hunne dwaling doen terugkomen, die thans nog gelooven, dat de overvloed van edele metalen een zeker kenteeken is van den rijkdom der natiën en dat de opeenstapeling van klinkende munt door de gouvernementen, voor het bewind een stellige waarborg is voor de vrijheid zijner handelingen. Wanneer men Californië uitzondert, dan brengt inderdaad Rusland tegenwoordig alleen meer goud op, dan het geheele overige gedeelte der aarde en bestaat er geene regering, die eene zoo aanzienlijke hoeveelheid klinkende munt in hare kassen heeft, als de Russische. De schatten, begraven in het fort *Peter I* te St. Petersburg, waarvan men in 1847 zoo veel ophef gemaakt heeft, bedroegen in 1849 eene som van meer dan 300 millioen; men heeft er echter niet over kunnen beschikken voor den veldtogt van Hongarije, en, niettegenstaande de goudmijnen van het Altai-gebergte, moest men de hulp inroepen van vreemde kapitalen.

»Hoe het zij, de schuld die op den 1o. januari 1845 was ingeschreven bedroeg in kapitaal 336,219,000 zilverroebels, nagenoeg 1 milliard, 512 millioen 985,500 francs. Dit is, vooral met het oog op de hulpbronnen die de toekomst aan Rusland belooft, nog een matig cijfer; maar dit is niet even zoo met de vlottende schuld, die, na aftrek der gedeponeerde waarden en waarborgen der effecten die haar vertegenwoordigen, sluit met een niet gedekt surplus van 163 millioen zilverroebels. Voor eenen staat wiens jaarlijksche inkomsten niet hooger zijn dan 500 millioen en die misschien nog beneden deze som blijven, duidt die verhouding tusschen de vlottende schuld en de gewone ontvangsten, geen geregelden staat van zaken aan en voorspelt zij ongetwijfeld de noodzakelijkheid tot het sluiten van eene nieuwe leening."

— Dezer dagen is te Parijs de heer *Wishau*, een der directeurs van den grooten electrischen telegraaf in Indië, aangekomen. Naar men zegt heeft hij aan onze regering de toestemming verzocht om een draad over Frankrijk te leiden en dien te verbinden met den onderzeeschen telegraaf van Calais en dien verder naar Engeland te brengen. Deze draad zoude uit Indië over Egypte en de Middellandsche zee komen. Het begin van den telegraaf zoude te Calcutta zijn. Reeds zijn de werkzaamheden van deze stad tot Diamond-Harbour voleindigd en men zoude den draad voortzetten tot aan het Himmalaya-gebergte. De HH. *Hyde*, *Clarke* en *Wishau* die deze groote onderneming besturen, hopen dit binnen vijf jaren geheel ten einde gebragt, en aldus Engeland met Indië vereenigd te zullen hebben.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 22 *oct.* Men weet dat de provinciale geneeskundige commissie te Amsterdam onlangs door Z. M. op haar verzoek eervol ontslagen is. De commissie had namelijk vrijheid gevraagd, om de examens tot toelating als scheepsheelmeester, gelijk tot nog toe, door drie harer leden zonder voorafgaande openbare aankondiging te doen afnemen, als zijnde zonder deze afwijking van de ministeriëele dispositie van 14 februari, de voor het belang der scheepsreeders en der examinandi wenschelijke spoed niet meer mogelijk. De minister van Binnenlandsche Zaken antwoordde, dat onze koopvaardijvloot groote behoefte hebbende aan goede geneeskunstoefenaren, hier vooral een openbaar examen nuttig was, en dat de delegatie aan drie leden streed met de wet, maar hij wees tevens een weg aan om de gevreesde vertraging voor te komen. De commissie, zich door dit antwoord »grievend miskend" achtende, vroeg daarom ontslag. (*Geneesk. Ct.*)

— Dat de diamantslijperij in Amsterdam steeds nog een blijft een hoogst belangrijke tak van nijverheid, en aan zeer veel handen werk verschaft, blijkt onder anderen wederom daaruit, dat, terwijl de nieuwe stoomfabrijk in de Zwanenburgerstraat, hoezeer hare voltooijing ook nabij zij, nog niet geheel gereed is, reeds de funderingen gelegd worden van eene nieuwe stoom-diamantslijperij, in dezelfde straat en in de onmiddellijke nabijheid van de eerste.

(*A. C.*)

's Gravenhage, 22 *oct.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is verslag uitgebragt omtrent de geloofsbrieven van de heeren *Ypeij* en *van Lijnden*, nieuw benoemde leden uit de kiesdistricten Leeuwarden en Arnhem. Die leden hebben, na toegelaten te zijn, de gebruikelijke eeden afgelegd en zitting genomen.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren twee Koninklijke boodschappen ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen met daarbij behoorende memoriën van toelichting, betrekkelijk de vaststelling der begrooting van de algemeene lands-drukkerij voor 1851, en het vaststellen van bepalingen omtrent het bouwen, planten en maken van andere werken binnen zekeren afstand van de vestingwerken van den staat. Nog is door den Hoogen Raad der Nederlanden ingezonden eene lijst van aanbeveling van zes candidaten, waarop bij het opmaken eener nominatie ter vervulling der vacature in den Raad, door het aan den heer mr. *Th.* baron *van Herzeele*, op zijn verzoek, verleend eervol ontslag ontstaan, zal kunnen worden acht geslagen. Op die lijst zijn gebragt de navolgende heeren: mr. *J. A. Mutsaers*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, oud minister van het departement voor de zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst en oud-kantonregter; mr. *M. Wiardi Beckman*, raadsheer in het hof van Noord-Holland; mr. *J. Crans*, raadsheer in het hof van Zuid-Holland; mr. *W. J. C. van Hasselt*, regter in de arrondissements-regtbank te Amsterdam; jhr. mr. *A. G. van Vredenburch*, officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Middelburg; en mr. *D. J. Bijleveld*, president van de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage.

— Men leest in de *Staats Courant*:

»De minister van Buitenlandsche Zaken, gelet op de koninklijke besluiten van den 16den april en 17den juli 1846, no. 89 en 75 en van den 26sten september 1850, no. 44 (*Staats-courant* van den 20sten april en den 30sten juli 1846, en van den 11den october 1850), betrekkelijk het onderzoek der kundigheden van hen, die tot de betrekking van attaché bij het Nederlandsch corps diplomatique wenschen benoemd te worden, — gelet meer bijzonder op art. 4 van laatstgemeld besluit, luidende als volgt: »Door denzelven onzen minister zullen worden »den opgeroepen de jongelieden, die tot voorschreven »onderzoek verlangen toegelaten te worden, met in»dere aanduiding van hetgeen ingevolge het besluit »van 16 april 1846 wordt gevorderd;" — gezien het rapport der commissie, benoemd bij opgemeld besluit van 17 juli 1846, betrekkelijk de inrigting van het bedoelde onderzoek dd. 14 october 1846,

»Roept bij deze op allen dien zulks kan aangaan, om zich vóór den eersten januari aanstaande, schriftelijk bij het departement van Buitenlandsche Zaken aan te melden, met opgave hunner namen, voornamen en woonplaats, en onder overlegging van het bewijs dat zij aan eene van 's rijks hoogescholen tot doctor in de regten zijn bevorderd.

»De jongelieden, voor wie de toestemming des Konings om als candidaten te worden ingeschreven, overeenkomstig het besluit van den 16den april 1846 zal verkregen zijn, zullen in de maand maart 1851, op, nader te bepalen dag en plaats, ten overstaan van de door Zijne Majesteit benoemde commissie, een examen afleggen.

»Met opzigt tot de verschillende bij dat onderzoek te behandelen wetenschappen, zal van de te examineren candidaten worden gevorderd, voor zooveel aangaat:

»het *Volkenregt*, een duidelijk begrip van deszelfs groote trekken, en daarbij toereikende algemeene kennis, om in staat te stellen net een of ander speciaal punt, dat mogt te behandelen zijn, met behulp van geschikte werken, volledig te begrijpen;

»het *Nederlandsch Staatsregt*, eene algemeene kennis van onze staatsinstellingen, van de oprigting der republiek tot 1815, en eene meer bijzondere wetenschap van de gestelde dienaangaande, en met dat tijdstip tot heden;

»de *Staathuishoudkunde*, een algemeen begrip van de voorname beginselen dier wetenschap, en eene meer bijzondere bekendheid daarmede in toepassing tot Nederland;

»de *Statistiek*, een algemeen overzigt van de betrekkelijke krachten en hulpbronnen der voornaamste en der aangrenzende landen, benevens eene bepaalde bekendheid met die van Nederland;

»de *Geschiedenis der Diplomatie*, 1o. eenige bekendheid met het voornaamste ten deze voorgevallene, van en met den Munsterschen vrede tot de eerste coalitie tegen de Fransche omwenteling;

»2o. dezelve, doch vollediger, van dat tijdstip tot op het Weener verdrag;

»3o. dezelve, doch insgelijks vollediger ...

het Weener verdrag tot op den tegenwoordigen ... voor zooverre ons vaderland betreft, bijzondere toepassing van het voorgevallene gedurende laatste tijdvak, op onze verhouding tot de voornaamste en voor ons belangrijkste mogendheden; ... *Nederlandsche en Fransche stijl*, de schriftelijke en mondelinge beantwoording van de vragen ... de *tweede*, *derde* en *vierde* bovenvermelde ...schappen, in het Nederduitsch, en betreffende twee *overige* in het Fransch, zoo niet in sierlijken, althans in duidelijken stijl, en zonder belangrijke spel- en taalfouten.

Voorts zal door de commissie onderzoek gedaan ..., naar het bezitten van zoodanige andere ...ghenen en eigenschappen, als voor den aanstaanden diplomaat van min of meer stellig nut kunnen ... worden, gelijk daar zijn de bedrevenheid der ...daten in de Engelsche en Hoogduitsche talen, en ... goede uitspraak en vlugheid bij het mondegebruik derzelve, en vooral ook der Fransche ...

's Hertogenbosch, *20 oct.* Er wordt ter dezer stede een adres aan de Tweede Kamer geteekend, opdat deze bij de Regering aandringe of zelve de noodige maatregelen neme, tot wering van den meer en ... tot schade van den handel en de burgerklassen ... nemenden overvloed en omloop van vreemde komunt. Het ware te wenschen dat dit voorbeeld ...ders navolging vond. (*Noord-Brab.*)

Groningen, *2? oct.* In de zitting der Provinciale ... van heden werd, na goedkeuring der notulen, ... de orde gesteld de benoeming van een lid voor ... Eerste Kamer der Staten-Generaal. Stemopnemers ...: de heeren *Lohman*, *de Haan*, *R. de Sitter* ... *der Tuuk.* Van de 40 uitgebragte stemmen, ... de heer *J. J. Cremers* 17, *H. J. Engelkens* ... *M. Sichterman van de Brake* 6, en *J. W.* ...*us*, *W. Alberda van Eikenstein*, *O. J. Quintus* ... *Cremers* elk 1 stem op zich vereenigd. Bij de ... vrije stemming, die hierop moest geschieden, *J.* ... *Cremers* 20 stemmen, *H. J. Engelkens* 16 en ... *Sichterman van de Brake*, *J. W. Quintus*, *Cre-* ... en *H. Engelkens* elk 1 stem. Na eenige ... sie en nadat door de vergadering met 24 tegen ... stemmen beslist was, dat het briefje van *Cremers* ... behoorde in aanmerking te komen bij de uitgebragte stemmen op *J. J. Cremers*, werd bij de herstemming tusschen *J. J. Cremers* en *H. J. Engel-* ..., tot lid van de Eerste Kamer benoemd en als ... danig geproclameerd de heer mr. J. J. CREMERS, ... te Groningen en lid der Provinciale Staten, ... 22 stemmen. Op *H. J. Engelkens* waren 17 ... men uitgebragt.

— Het *Museum van Natuurlijke Historie* onzer ...geschool ... belangrijk geschenk ontvangen van den heer *P. C. van Roijen*, ... telijk adsistent-resident van Benkoelen (Z. W. ... van Sumatra), bestaande in eene rijke en zeer ... verzameling van Koralen (*Polypenhuizen* of *...paria*), uit dat gebied herkomstig.

Voor de kruidkundige verzamelingen alhier is van ...elfden edelmoedigen gever ontvangen eene verzameling van niet minder dan 68 soorten van *padie* ..., de *dammerkars*, *drakenbloed*, *stoklak* enz., ... met de gedroogde gewassen zelve, waarvan deze ...werpen afkomstig zijn. Dit, gevoegd bij de ...ere zendingen, die wij aan de welwillendheid ... den heer *W. L. de Sturler* alhier verschuldigd ..., maakt, dat er hier thans een vrij aanmerkelijk ... Oostindische houtsoorten en andere voorwerpen uit het plantenrijk verzameld is. (*Gron. Ct.*)

Zwolle, *20 oct.* De concessie voor de geprojecteerde kanalisatie der provinsie Overijssel is door de ... regering den 15den jl. verleend; de goedkeuring der statuten wordt elken dag te gemoet gezien, ... misschien heden of morgen hier ontvangen ... De raad van administratie is tegen woensdag middag 12 ure bijeengeroepen in het lokaal ... alhier, om voorloopig eenige belangrijke ... in overweging te nemen. De vacature die ... het vertrek van den heer *D. van Schreven* zal ..., die van wege de ontbondene Overijsselspoorweg-maatschappij als lid van den raad ... was, is vervuld door den jonkh. *Wttewaell* ... *...elwegen*, burgemeester van Kampen. Om ... van den heer *Bruce*, te vervullen, zullen ... der provincie eene keuze moeten doen; ... twijfelt er niet aan of deze keuze zal op den ... benoemden Commissaris des Konings, den heer ... *...ker*, vallen. (*N. R. C.*)

Nijmegen, *22 oct.* In het kiesdistrict Ruurlo heeft ... herstemming voor het lidmaatschap der Provinciale Staten plaats gehad. Er waren 618 geldige ... — De heer *J. H. W. ten Bokkel Huinink*, ..., bekwam 316 en de heer mr. *W.* baron *...ckeren van Kell*, te Angerlo, 302 stemmen, ... eerstgemelde is benoemd. (*N. C.*)

Ingezonden Stukken.

...n antwoord over de toepassing der Provinciale Wet.

... de *Arnhemsche Courant* van heden (dingsdag ... tober) wordt eene vraag gedaan over de toepassing der provinciale wet, waarop ik het antwoord niet schuldig wil blijven, daar minkundigen uit de strekking dier vraag het besluit zouden opmaken, hetzij dat de provinciale wet op het bedoelde punt onnaauwkeurig ware, hetzij dat de regering willekeurige ampliatie op de wet leverde. Noch het een noch het ander is het geval; en de schuld ligt enkel, mijns inziens, aan den vrager, die moeijelijkheden schept daar, waar ze in der daad niet te vinden zijn.

De zaak is deze: de *Staats-Courant* van 16 october meldt, dat bij Koninklijk besluit van 13 dezer aan vijf commissiën uit de Staten van Zuid-Holland magtiging is verleend, om, *na het sluiten* der vergadering, hare werkzaamheden voort te zetten. Onder die commissiën is er eene, belast met het ontwerpen van een reglement van orde voor de vergadering der Provinciale Staten, eene andere met het ontwerpen der instructie voor Gedeputeerde Staten en eene derde met het opmaken van een rapport over het ontwerp van gemeente-wet. — Er wordt gevraagd, op grond van welke wets-bepaling deze magtiging is verleend?

Mij dunkt dat het antwoord voor de hand ligt. Onder hoofdstuk I, houdende *algemeene bepalingen*, van de tweede afdeeling, handelende van de magt der Provinciale Staten, komt in het derde lid van art. 95 de bepaling voor:

»*Eene* bijzondere commissie mag, op Onze magtiging, hare werkzaamheden ook na de sluiting der Staten-vergadering voortzetten."

Het is volstrekt willekeurig de uitdrukking, EENE *bijzondere commissie* te willen beperken, tot die commissiën, welke naar aanleiding der 1ste alinea van art. 95 mogten benoemd worden. Ware dit de bedoeling des wetgevers geweest, hij had hier, gelijk in art. 157 gezegd: »ZOODANIGE bijzondere commissie". Maar dan zou het tweede lid van art. 95 hebben moeten wegvallen, of verschoven moeten worden, anders zou men niet weten waarop *zoodanige* slaan kon. Daar nu bovendien art. 95 onder de *algemeene bepalingen* voorkomt, is het, dunkt mij, niet dubbelzinnig of met dat voorschrift: »*Eene* bijzondere commissie" enz. — is, in het algemeen, elke door de Provinciale Staten benoemde commissie beoogd.

Maar ten tweede art. 157. Aan bijzondere commissiën kunnen de Staten het ontwerpen van nieuwe of gewijzigde reglementen van waterschappen en van *alle de provinciale reglementen of verordeningen* opdragen; en *zoodanige bijzondere commissie* mag, op 's Konings magtiging, hare werkzaamheden ook na de sluiting der vergadering voortzetten. En als nu de Staten van Z.-Holland het ontwerpen van een reglement van orde voor hunne vergadering en van eene instructie voor Gedeputeerde Staten aan eene bijzondere commissie opdragen, vallen zij dan niet blijkbaar in het stellige voorschrift van art. 157? — Of behooren, naar de meening des vragers, een reglement van orde en eene instructie voor Gedeputeerde Staten, niet tot *de reglementen of verordeningen*, *die zij voor het provinciaal belang noodig oordeelen?* — Het is zeer moeijelijk een grond van twijfel op te sporen.

's Konings magtiging aan de Staten van Z.-Holland schijnt mij dus zoowel door de *algemeene* bepaling van art. 95 als door de *speciale* van art. 157 gewettigd. Dit in antwoord aan den vrager. B.

Aan de Provinciale Staten van Gelderland.

De ondergeteekende, overtuigd dat eene vergadering, gekozen door de vrije keuze des volks, niet anders kan willen dan de belangen van hare committenten bevorderen, het zijn in deze de belangen der provincie die op het oog hebben, wendt zich in dat vaste vertrouwen tot de Staten van Gelderland; vermeenende in het belang dier provincie, aan de Staten het volgende te moeten voorstellen.

De Staten hebben volgens art. 93 der provinciale wet, het regt de belangen der provincie bij den Koning en de Tweede Kamer voor te staan.

Van dat regt zoude ik zoo gaarne zien door de Staten gebruik werd gemaakt, ten einde verandering in de jagtwet te erlangen, die thans geen voordeel oplevert voor de provincie, en die geloof ik, ten uiterste voordeelig *kon* werken voor dezelve.

Daar Provinciale Staten nu, volgens art. 93 der provinciale wet, het regt hebben de belangen der provincie voor te staan bij den Koning en de Tweede Kamer, hebben zij, zulks volgt toch van zelf, ook het regt, op te komen tegen eene wet die die belangen benadeelt, mogen aandringen op eene verandering of geheele opheffing eener dusdanige wet. Mag men aandringen op af breken, zoo zal men nog eerder stoffen mogen leveren tot opbouwen, zoo zal het Provinciale Staten dan zeker wel vrijstaan hare denkbeelden, rakende eene verandering van wet, aan het hoofd van den staat of Tweede Kamer mede te deelen *als Provinciale Staten*, zonder daarom geacht te kunnen worden, te treden in de regten van Koning of Tweede Kamer, als hebbende alleen het initiatief van *wet voorstellen.*

Ik wil nu bij deze, bij de Staten aandringen op mijne gevoelens, die strekken tot opheffing der jagtwet; wil aan de Staten mededeelen mijn inzigt, aangaande wat in de plaats kon gesteld worden.

Om mijne denkbeelden toe te lichten, zal ik eerst in enkele trekken mijn oordeel opgeven, als gerigt tegen de bestaande wet. Ten tweede de hoofdtrekken aangegeven voor eene voorziening in deze.

Tot grondslag dezer toelichting zal ik grootendeels gebruik maken van eene petitie, (geteekend door mij en nog eenige inwoners van Borkulo, die in 1849 den 17den october inzond aan de Tweede Kamer, alsmede van een stuk, in antwoord op een dito, welk den 11den november 1849 in de *Arnhemsche Courant* verscheen, als gedeeltelijke wederlegging dier petitie; met welke gedeeltelijke wederlegging ik mij voor een goed deel kon vereenigen.

1o. *Ik acht de jagtwet*, *het eigendomsregt*, *ons door de grondwet gewaarborgd*, *schendt.*

Of wat baat bescherming van goederen, (art. 3 der grondwet) wanneer eene andere wet, met dien eigendom naar willekeur omspringt? Zulks vermeen ik de jagtwet doet; *den jager verlof gevende*, *mijn grond te betreden.* En dit nu is slechts eene kleinigheid. Men stelle zich voor een kleine grondeigenaar, iemand die geen jagtakte kan betalen. Zijne producten worden door het wild vernield. Welnu — *dat* wild zal hij dan toch wel op — *zijn eigen grond!* mogen vangen? Men zou zulks *moeten* denken: het geloof der jagtwet luidt echter anders, daar heet het *calange zonder genade.* Er zit voor dien *eigenaar* niets anders op dan het wild te *verjagen* maar ook daarin moet hij nog *zeer voorzigtig* te werk gaan — hij drage zorg het niet bij ongeluk, te dooden — want ook dan is hij overtreder der jagtwet. — Dit toch zal bezwaarlijk bescherming van goederen kunnen heeten?

2. *Deze wet komt mij voor te zijn*, *onzedelijk*, *bevorderende haat*, *meineed*, *ja moord en doodslag.*

Meineed: of kan best genomen, uit *vergissing* geen valschen eed gedaan worden? Ook haat kan onder den dekmantel des eeds gevierd worden. Hoe is het mogelijk dat immer de wetgever zijne goedkeuring heeft kunnen hechten aan het doen van eenen eed door den *klager* — in zijn persoon *alleen* — door welken eed de aangeklaagde veroordeeld wordt eene boete te betalen, die grootendeels (voor twee derden): ten gunste komt van den eedaflegger aanklager? Is dat niet den mensch plaatsen tusschen zijn eigenbelang en zijnen pligt? Hoe ligt kan men daar *willen* zien? Hoe ligt kan men daar aan haat toegeven? En wat de gevolgen aangaat: *verwonding en dooding kan daar uit voortkomen.* Dat dat gebeuren kan en gebeurd is, zal wel niemand betwijfelen: men herinnere zich anders slechts, het voor korts gebeurde te Groesbeek. Nu kan men aanvoeren, de beste wetten kunnen die gevolgen hebben. Dat is zoo, maar in dat geval zijn en daarstellers en handhavers dier wetten vrij in hun geweten, wat aangaat de gevolgen. Bij eene slechte wet echter, houde daarstellers en handhavers in hun geweten aansprakelijk voor de daar uit voortvloeijende gevolgen.

Wat het morele aangaat, acht ik dus deze wet geheel verwerpelijk. Maar nu het finantiëele? Werpt deze wet al iets af ten voordeele der schatkist, van aanbelang is zulks toch niet: maar al ware dat zoo, dan toch mag men eene slechte wet, niet om des geldswille staande houden. Ook kon eene nieuwe wet dat te kort aanvullen.

Ik zoude dus verlangen dat daargesteld werd eene jagtwet, die als hoofdbeginsel aannam en *volhield:* — *Grondeigendom sluit in zich*, *het wettig bezit van het wild*, *dat zich op dien grond bevindt; alleen* beperkt door een billijk toezigt.

De denkbeelden omtrent dat toezigt wil ik alsnu mededeelen.

De opening en sluiting der jagt zal als vroeger bepaald worden. — De jagtoppasser zal blijven, maar hem zal nog één persoon toegevoegd worden, ten einde *twee* getuigen de zaak kunnen staven. De bezoldiging van ieder stelle op ƒ275, daar zij geene boeten meer ontvangen. Mij is opgegeven, het personeel dier oppassers nu bedraagt 30. Ik neem wat ruimer en stel 35, thans verdubbeld is 70, tegen ƒ275, maakt ƒ19,250, voor mogelijk verder toezigt brenge die som op ƒ23,000. Men zal niet vermogen te jagen zonder 2 bunder gronds aan één stuk te bezitten. — Met verlof van den eigenaar mag men op zijn grond jagen. — Elke toeëigening van wild waar men geen geregtigde is *is* diefstal: de heeler wordt *dan* ook steler. Ieder eigenaar, ook van het kleinste stukje gronds, zal daarop strikken en netten mogen zetten, wanneer en voor zoo lang die grond vruchten draagt die, bij uitzondering gadig zijn voor het wild.

Wat de bestrijding der kosten aangaat, zoo vermeene die ligt kunnen gevonden worden, door eene kleine belasting op het jagtveld. Ja, dat die zonder te drukken meer kan opbrengen dan noodig is.

Volgens verslag van Gedeputeerde Staten 1850, pagina 13 in verband met staat A, beslaat Gelderland eene oppervlakte van 369,186 bunders, wil ik aftrekken een goed ¼, behoude 27... gen, die à 25 cent per ... gen ƒ67,500, waarvan ƒ4,500 ... aan 's lands kas, ... worden. 25 cent per bunder; zal men ... over het algemeen niet gaarne betalen, wanneer men daardoor verzekerd is van zijn goed regt? Ook heeft dat regt waarde; *men kan dat overdoen aan den jagtliefhebber.*

ƒ67,500 — daar af ƒ4,500 en ƒ23,000, blijft ƒ40,000 —

Die ƒ40,000 wilde ik dan aanwenden in het voordeel, der provincie, tot daarstelling van nuttige werken; als b. v. om iets te noemn, de zoo nuttige en noodige verbetering van den Berkelstroom (plan van den heer STARING): als ook gewenschte weg-verbindingen. Heeft men toch jaarlijks over die som te beschikken, zoo kan men ligt, ja zeker, steeds eene negotiatie van ƒ1,000,000 voor elk nuttig werk in het leven roepen, door den interest van die som te waarborgen à 4%

't welk doende

Borkulo, 21 october 1850.

J. L. WOLTERBEEK.

Advertentiën.

Heden overleed, tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote *JUDITH MARIA GAADE*, in den ouderdom van 51 jaren, na eene echtverbindtenis van ruim 28 jaren.

ARNHEM, den 20 October 1850.

D'ARNAUD GERKENS.

Eenige kennisgeving.

(No. 5.) *EXTRACT uit het Register der Besluiten van* GEDEPUTEERDE STATEN *der Provincie GELDERLAND.*

Personeel van de Provinciale Staten.

Maandag, den 21sten October 1850.

Gezien de missive van den Heer Mr. *N. G. FRANCKEN*, d. d. 15 dezer, daarbij, om de redenen door Z. E. G. tevens opgegeven, verklarende, deszelfs ontslag te nemen uit de betrekking van Lid der Provinciale Staten,

Hebben Gedeputeerde Staten goedgevonden:

1o. aan, enz.;

2o. te bepalen, dat op Maandag den 4den November in het hoofd-kiesdistrict *Elst* eene nieuwe keuze van een Lid der Provinciale Staten zal geschieden.

En zal extract dezes, voor zoo veel het 2de lid aangaat, gezonden worden aan de Voorzitters der Besturen van de gemeenten in het hoofd-kiesdistrict *Elst*, voor zoo veel elk aangaat met de uitvoering belast, en geplaatst in de *Arnhemsche*, *Nijmeegsche* en *Tielsche Courant* en *Weekblad*.

Accordeert met voorschreven Register,

De Griffier der Staten,

L. A. J. W. SLOET.

(No. 20.) *EXTRACT uit het Register der Besluiten van* GEDEPUTEERDE STATEN *der Provincie GELDERLAND.*

Maandag, den 21sten October 1850.

Gezien de missive van den Voorzitter van het Bureau van Stemopneming in het 5de hoofd-kiesdistricte *Doetinchem*, d. d. 19 dezer, No. 18, kennis gevende, dat bij de jongste stemming voor een Lid van de Provinciale Staten, door niemand de volstrekte meerderheid is verkregen, doch dat de meeste stemmen zich op de Heeren Mr. *B. A. REIGERS*, te *Ulft*, en *D. SIMONS*, te *Doetinchem*, hebben vereenigd.

Gelet op art. 14 der wet van den 6den Julij 1850 (*Staatsblad* No. 39), regelende de zamenstelling en magt van de Provinciale Staten.

Is goedgevonden:

Te bepalen, dat de herstemming over de bovengemelde Heeren in het kiesdistrict *Doetinchem* zal plaats hebben op Maandag den 4den November eerstkomende.

En zal extract dezes gezonden worden aan Heeren Burgemeesters van Stad *Doetinchem*, Ambt *Doetinchem*, *Hummelo* en *Keppel*, *Doesborgh*, *Angerlo*, *Wehl*, *Didam*, *Duiven*, *Westervoort*, *Zevenaar*, *Herwen*, *Pannerden*, *Bergh*, *Gendringen* en *Wisch*, en voorts gelijk extract worden geplaatst in de *Nijmeegsche* en *Arnhemsche Couranten*.

Accordeert met voorschreven Register,

De Griffier der Staten,

L. A. J. W. SLOET.

Ter Griffie van het Provinciaal Bestuur van *Gelderland*, te *Arnhem*, zijn, tegen betaling van 25 centen, algemeen verkrijgbaar gesteld, het ONTWERP DER BEGROOTING van dit Bestuur, voor zoo ver het Rijks-bestuur is, alsmede dat van de ENKEL PROVINCIALE EN HUISHOUDELIJKE INKOMSTEN EN UITGAVEN, over 1851.

Arnhem, den 21sten October 1850.

De Griffier der Staten van Gelderland,

L. A. J. W. SLOET.

De Notaris *KOLFSCHOTEN* te *Arnhem*, zal op Maandagen den 11 en 25 November 1850, telkens des avonds om 7 ure, ten huize van den Kastelein *JAS*, aan den Velpschen straatweg bij *Arnhem*, op hoogen, doen inzetten en in perceelen en massa's finaal verkoopen:

1o. Een HEERENHUIS, ERF en TUIN, staande digt bij de Velperbarrière, gemerkt E No. 251, bevattende zeven allen behangen en gestukadoorde BOVEN- en BENEDENKAMERS, ZOLDER, MEIDENKAMER, KEUKEN, KELDER, POMP en meerdere GEMAKKEN, bewoond bij den Heer *A. J. F. BOES.*

2o. Een streepel TUINGROND, gelegen tegen en langs het eerste perceel, achter het huis van den Suikerbakker *BERENDS.*

3o. Een TUIN met daarin staande WONING, wijk B, No. 267, op de Stadswaardjes te *Arnhem*, uitkomende in de Langstraat.

4o. Een dito TUIN, gelegen naast de laatstvermelde, naast die van *MESSING.*

5o. Drie WONINGEN onder een dak, met een stukje GROND, aldaar B No. 242, 243 en 244, schietende tegen het laatste perceel.

6o. Drie dito WONINGEN aldaar, B No. 239, 240 en 241.

en 7o. Een HUISJE, ERF en GROND aldaar, Wijk B No. 237, achter de stalling van den Heer *ARNTZ.*

De perceelen No. 1, 2 en 4 zijn elken Donderdag en Maandag voor den Verkoop van 11 tot 4 uur voor een ieder te zien, mits vooraf bij de Huurders belet vragende, terwijl de overige perceelen dagelijks te bezigtigen zijn.

Nadere informatiën zijn te verkrijgen ten Kantore van voormelden Notaris, alwaar de Veil-Conditiën tijdig ter inzage zullen liggen.

Verkoop van Vast Goed.

Op Zaturdag 2 en 16 November 1850, telkens des avonds te 6 ure, in de Herberg *de Nieuwe Zwaan* te *Renkum*, zullen bij inzet geveild en bij toeslag verkocht worden:

1o. Evengemelde van ouds en gunstig bekende HERBERG en UITSPANNING, *de Nieuwe Zwaan* genaamd, bestaande in HUIS en ERF met SCHUUR en STAL, benevens TUIN; staande en gelegen even buiten het Dorp *Renkum* aan den Straatweg, en door deszelfs gunstige en aangename ligging bijzonder geschikt tot uitoefening van alle Bedrijven of tot het daarstellen van een aangenaam Woonhuis; Kadaster Sectie C. No. 95, 96 en 97, groot 15 Roeden 66 Ellen.

En 2o. Het ERFPACHTSREGT aan een stuk HEIDEGROND, gelegen onder *Renkum*, afkomstig van het Domein, groot ruim 8 Bunders.

Om nadere informatiën vervoege men zich ten Kantore van den Notaris *J. KUIJK*, te *Wageningen*. *Brieven franco.*

TE KOOP,

Tegen matigen prijs, ongeveer 100.000 DRIEJARIGE VERPLANTBARE DENNEN, staande in de nabijheid van het Station aan den R. S. W. te *Ede*. Adres *T. PRINS Nz.* te *Ede*. *Brieven franco.*

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal, op Woensdag en Donderdag den 6den en 7den November 1850, 's morgens om 10 uur, op den Huize *Magalang* vroeger *Fontanus*, aan den Velpschen weg onder *Arnhem*, Erfhuiswijze publiek om contant geld verkoopen:

Eenen compleeten INBOEDEL, bestaande uit allerhande HUISRAAD, als Mahonijhouten STOELEN en TAFELS, CANAPÉ'S, BOEK- en LINNEN-KASTEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PENDULES met en zonder Speelwerk, gemaakt GOUD, ZILVER en JUWEELEN, waaronder eenige Fraaije Cilinder HOROLOGIEN met Kettingen; voorts KOPER, TIN, BLIK, KRISTAL, PORSELEIN, GLAS en AARDEWERK, eenig LINNEN en PELLEN, BEDDEN met TOEBEHOOR, differente KAGCHELS, waaronder twee fraaije Porseleinen; voorts LEDIKANTEN met BEHANGSEL, MANGEL, KISTEN, KASTEN, eene partij TIMMER- en BRANDHOUT, TUIN-GEREEDSCHAP, VLOERKLEEDEN en CARPETTEN, een EZEL-WAGEN en hetgeen ten dage van den Verkoop meerder zal worden opgebragt.

De Goederen zijn Dingsdag den 5den November van 10 tot 4 ure voor een ieder te zien.

Uittreksel.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, van den 13den Augustus 1850, is tusschen *HENDRIKA van MINKELEN*, Landbouwster, wonende te *Oosterbeek*, Gemeente *Renkum*, eerst Weduwe *E. J. van RHEDEN*, — en haren tegenwoordigen Echtgenoot *KAREL HENDRIK WICHART*, Landbouwer, mede te *Oosterbeek* woonachtig, — uitgesproken SCHEIDING van TAFEL en BED, met al de gevolgen, daaraan volgens de wet verbonden.

Hetgeen certificeert

C. F. TROOST,

Procureur der Eischeresse.

In het LAKENMAGAZIJN,

Rijnstraat, Wijk C. No. 4,

is ontvangen eene partij fijne lakensche WINTER-HANDSCHOENEN in diverse kwaliteiten. Verder heb ik zoo vrij, opmerkzaam te maken op mijne groote sortering van LAKENS, DUFFELS, CASTORS, BEVER, BAAIJ, PALETOTSTOFFEN, WINTER-BUKSKINGS, CASIMIRE en zijden VESTEN, FLANELS enz. tot de goedkoopste en vastgestelde prijzen.

H. J. GABRIëL.

Mr. MALLAN,

Chirurgijn-Dentiste,

zal aanstaanden Vrijdag den 25sten dezer te consulteren of te ontbieden zijn, in het Hôtel *het Zwijnshoofd*, alhier.

De Pillen van HOLLOWAY zijn het meest eenvoudige middel in ongesteldheden bij vrouwen.

De versterkende en zuiverende eigenschappen van dit geneesmiddel zijn zoo uitstekend dat vrouwen van elken leeftijd, welke aan ongesteldheden lijden, welke aan dezelve in het bijzonder onderhevig zijn, met vol vertrouwen daarvan kunnen gebruik maken. Eene kleine hoeveelheid zal haar spoedig verligten, en, indien zij in het gebruiken daarvan volharden, haar eindelijk volmaakt herstellen Het middel is zeker en onfeilbaar, hetzij dat het gebruikt wordt in den gevaarlijken leeftijd van vijftien à zestien, of wel in dien van omtrent de vijftig jaren; en deszelfs weldadige uitwerkingen zijn door een groot getal moeders van huisgezinnen erkend.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75, ƒ15.50, ƒ28.50; *Potjes Zalf* van ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ8.15, ƒ15.90, ƒ23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen bij den Heer *J. STRAATMAN*, Hoofddepôthouder te *'s Hertogenbosch;* den Heer *F. ROMEIJN Fz.*, Depôthouder te *Arnhem;* den Heer *B. A. MA*, Depôthouder te *Amsterdam;* alsmede in den, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

*** Bij *J. W. SWAAN*, Boekhandelaar te *Arnhem*, ziet het licht:

Aan de KIEZERS van de Provinciale Staten van GELDERLAND,

WELKE IN DE HOOFDKIESDISTRICTEN

ZUTPHEN, HARDERWIJK EN ARNHEM,

HUNNE STEMMEN OP DEN HEER

E. VAN LIJNDEN

HEBBEN UITGEBRAGT.

Prijs ƒ—.10 Cts.

Waterhoogte te Arnhem.

23 Oct. 1 El 9 Palm 0 Duim; gew. 0 B. gestegen.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1, iederen regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.